

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมุ่งศึกษาสภาพและปัญหาการนิเทศการศึกษาในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสุราษฎร์ธานี ตามที่เสนอของศึกษานิเทศก์อำเภอ ผู้ได้รับการแต่งตั้งให้รับผิดชอบเกี่ยวกับการนิเทศการจัดการศึกษาในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้บริหารโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาขั้นพื้นฐาน และครูหัวหน้าวิชาการ โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยใช้ระเบียบวิธีการวิจัยเชิงบรรยาย (Descriptive Research) ชนิดการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) ศึกษาเฉพาะจากการเก็บข้อมูลเพียงอย่างเดียว เพื่อให้ได้ผลการวิจัยที่มีความเชื่อถือได้ จึงได้กำหนดวิธีดำเนินการวิจัยตามขั้นตอนที่เกี่ยวข้อง ดังต่อไปนี้

- 1) ประชากรเป้าหมาย
- 2) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
- 3) การสร้างเครื่องมือในการวิจัย
- 4) การเก็บรวบรวมข้อมูล
- 5) การวิเคราะห์ข้อมูล
- 6) สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรเป้าหมายที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรเป้าหมายที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้จำนวน 189 คน จำแนกเป็น

1. ศึกษานิเทศก์อำเภอ หมายถึงศึกษานิเทศก์อำเภอผู้รับผิดชอบเกี่ยวกับการนิเทศการจัดการศึกษาของโรงเรียนในโครงการขยายโอกาสทางการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสุราษฎร์ธานี อำเภอละ 1 คน 19 อำเภอ จำนวน 19 คน

2. ผู้บริหารโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาขั้นพื้นฐานที่เกิดสอนในปีการศึกษา 2538 สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสุราษฎร์ธานี จำนวน 85 โรงเรียนจำนวน 85 คน

3. ครูหัวหน้าวิชาการในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่เกิดสอนในปีการศึกษา 2538 สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสุราษฎร์ธานี จำนวน 85 โรงเรียน จำนวน 85 คน

ประชากรเป้าหมายที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้แสดงรายละเอียดได้ดังตาราง 4

ตาราง 4 จำนวนประชากรเป้าหมายจำแนกเป็นรายอำเภอ รายโรงเรียน

ลำดับ ที่	อำเภอ	ลำดับ ที่	โรงเรียน	ศึกษา นิเทศก์ อำเภอ	ผู้บริหาร โรงเรียน	ครู หัวหน้า วิชาการ	รวม
1.	เมืองสุราษฎร์ธานี	-	-	1	-	-	1
		1.	นิคมสร้างตนเอง	-	1	1	2
		2.	บ้านคอนเกลือ	-	1	1	2
		3.	บ้านบางใหญ่	-	1	1	2
		4.	บ้านโพหวาย	-	1	1	2
		5.	บ้านโพธิ์นิมิต	-	1	1	2
		6.	บ้านทอน ห้วยป่าล้อม	-	1	1	2
		7.	วัดกลางใหม่	-	1	1	2
		8.	วัดสมหวัง	-	1	1	2
		9.	วัดบางใบไม้	-	1	1	2
2.	กาญจนดิษฐ์	-	-	1	-	-	1
		10.	วัดแสงประดิษฐ์	-	1	1	2
		11.	วัดแม่โมกข์	-	1	1	2
		12.	บ้านคลองสระ	-	1	1	2
		13.	วัดท่าไทร	-	1	1	2

ตาราง 4 (ต่อ)

ลำดับ ที่	อำเภอ	ลำดับ ที่	โรงเรียน	ศึกษา นิเทศก์ อำเภอ	ผู้บริหาร โรงเรียน	ครู หัวหน้า วิชาการ	รวม
			14. วัดเขาพระนันท	-	1	1	2
			15. บ้านคลองนา	-	1	1	2
			16. บ้านห้วยโศก	-	1	1	2
			17. วัดกวดาก	-	1	1	2
3.	เกาะพะงัน	-	-	1	-	-	1
			18. บ้านโฉลกหล้า	-	1	1	2
4.	เกาะสมุย	-	-	1	-	-	1
			19. บ้านอ่างทอง	-	1	1	2
			20. บ้านหน้าค่าย	-	1	1	2
5.	คีรีรัฐนิคม	-	-	1	-	-	1
			21. บ้านโคกยาง	-	1	1	2
			22. บ้านคอนสุวรรณ	-	1	1	2
			23. บ้านโกศาวาส	-	1	1	2
			24. บ้านคันมะพร้าว	-	1	1	2
			25. บ้านแสงอรุณ	-	1	1	2
6.	เคียนซา	-	-	1	-	-	1
			26. บ้านห้วยมุด	-	1	1	2
			27. ตีแยกคลองสิลา	-	1	1	2

ตาราง 4 (ต่อ)

ลำดับ ที่	อำเภอ	ลำดับ ที่	โรงเรียน	ศึกษา นิเทศก์ อำเภอ	ผู้บริหาร โรงเรียน	ครู หัวหน้า วิชาการ	รวม
			28. บ้านทับใหม่	-	1	1	2
			29. บ้านน้ำเขา	-	1	1	2
7.	ไชยา		-	1	-	-	1
			30. วัดวิโรจนาราม	-	1	1	2
			31. วัดพรุยายชี	-	1	1	2
			32. วัดสุทธาวาส	-	1	1	2
			33. บ้านห้วยพูน	-	1	1	2
			34. วัดพุมเรียง	-	1	1	2
8.	คอนสัก		-	1	-	-	1
			35. บ้านนางกำ	-	1	1	2
			36. วัดคีรีวง	-	1	1	2
			37. วัดที่วัดนาราม	-	1	1	2
9.	ท่าฉาง		-	1	-	-	1
			38. บ้านท่าแซะ	-	1	1	2
			39. วัดพระพรหม	-	1	1	2
			40. วัดบางคราม	-	1	1	2
10.	ท่าชนะ		-	1	-	-	1
			41. ตลาด หนองหวาย	-	1	1	2
			42. บ้านควนสูง	-	1	1	2
			43. บ้านเกาะมุกด์	-	1	1	2
			44. วัดกาพลินธุ์	-	1	1	2
			45. บ้านศรีพนม	-	1	1	2

ตาราง 4 (ต่อ)

ลำดับ ที่	อำเภอ	ลำดับ ที่	โรงเรียน	ศึกษา นิเทศก์ อำเภอ	ผู้บริหาร โรงเรียน	ครู หัวหน้า วิชาการ	รวม
			46. บ้านกลาง	-	1	1	2
			47. บ้านทุ่งเสียน	-	1	1	2
11.	บ้านนาสาร		-	1	-	-	1
			48. บ้านช่องช้าง	-	1	1	2
			49. บ้านควนใหม่	-	1	1	2
			50. นาสาร	-	1	1	2
			51. บ้านปลายน้ำ	-	1	1	2
			52. วัดวิเวกราม	-	1	1	2
12.	พนม		-	1	-	-	1
			53. บ้านบางสาน	-	1	1	2
			54. วัดถ้ำราราม	-	1	1	2
			55. บ้านเขานาใน	-	1	1	2
			56. วัดปากตรัง	-	1	1	2
			57. บ้านคลองชะอุ่น	-	1	1	2
			58. บ้านอรุโณทัย	-	1	1	2
13.	พระแสง		-	1	-	-	1
			59. บ้านบางใหญ่	-	1	1	2
			60. วัดสามพัน	-	1	1	2
			61. บ้านประตูปริก	-	1	1	2
			62. บ้านควนนิคม	-	1	1	2
			63. บ้านโคกมะม่วง	-	1	1	2
			64. บ้านบางรูป	-	1	1	2

ตาราง 4 (ต่อ)

ลำดับ ที่	อำเภอ	ลำดับ ที่	โรงเรียน	ศึกษา นิเทศก์ อำเภอ	ผู้บริหาร โรงเรียน	ครู หัวหน้า วิชาการ	รวม
14.	พุนพิน	-	-	1	-	-	1
		65.	บ้านบนไร่	-	1	1	2
		66.	วัดประชา วงศาราม	-	1	1	2
		67.	ราษฎร์ ประสานจิต	-	1	1	2
		68.	วัดสันติคีรีรัชมัย	-	1	1	2
		69.	วัดเขาศรีวิชัย	-	1	1	2
		70.	บ้านยางงาม	-	1	1	2
		71.	บ้านห้วยกรวด	-	1	1	2
		72.	บ้านนาใหญ่	-	1	1	2
15.	เวียงสระ	-	-	1	-	-	1
		73.	บ้านเขาปูน	-	1	1	2
		74.	วัดทุ่งหลวง	-	1	1	2
		75.	บ้านพรุแซง	-	1	1	2
		76.	สามัคคีอนุสรณ์	-	1	1	2
		77.	บ้านส້อง	-	1	1	2
		78.	มหาราช 2	-	1	1	2
		79.	บ้านวังใหญ่	-	1	1	2
16.	บ้านตาขุน	-	-	1	-	-	1
		80.	วัดพรุศรี	-	1	1	2
		81.	วัดพระแสง	-	1	1	2

ตาราง 4 (ต่อ)

ลำดับ ที่	อำเภอ	ลำดับ ที่	โรงเรียน	ศึกษา นิเทศก์ อำเภอ	ผู้บริหาร โรงเรียน	ครู หัวหน้า วิชาการ	รวม
17.	บ้านนาเดิม	-	-	1	-	-	1
		82.	บ้านปากค่าน	-	1	1	2
18.	ชัยบุรี	-	-	1	-	-	1
		83.	บ้านปลายศอก	-	1	1	2
		84.	บ้านคลอง พังกกลาง	-	1	1	2
19.	วิภาวดี	-	-	1	-	-	1
		85.	บ้านท่านหญิง วิภา	-	1	1	2
			รวม	19	85	85	189

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ลักษณะของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย มีรายละเอียดดังต่อไปนี้
 เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถาม
 (Questionnaire) และแบบสัมภาษณ์ โดยผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง จากแนวความคิดที่ได้ศึกษาจาก
 เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาในโรงเรียน โครงการขยายโอกาสทางการ
 ศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 2 ชุด

1. ชุดที่ 1 เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ซึ่งมี 3 ตอนดังนี้

1.1 ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบ มีลักษณะเป็นแบบสำรวจรายการ (Check-List) ในประเด็นต่อไปนี้

1.1.1 ตำแหน่งที่ได้รับการแต่งตั้งให้รับผิดชอบเกี่ยวกับการจัดการศึกษาโครงการขยายโอกาสทางการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีศึกษานิเทศก์อำเภอ ผู้บริหาร โรงเรียน ครูหัวหน้าวิชาการในโรงเรียน

1.1.2 ประสบการณ์ในการดำรงตำแหน่งที่ได้รับการแต่งตั้งให้รับผิดชอบเกี่ยวกับการจัดการศึกษาโครงการขยายโอกาสทางการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีประสบการณ์ 1-2 ปี และประสบการณ์ 3 ปีขึ้นไป

1.1.3 คุณวุฒิทางการศึกษา มีต่ำกว่าปริญญาตรี ปริญญาตรี สูงกว่าปริญญาตรี

1.2 ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพและปัญหาการนิเทศการศึกษาในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีลักษณะเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามแบบของลิเคิร์ต (Likert) มี 2 ส่วนในแบบสอบถามชุดเดียวกัน ส่วนที่ 1 เป็นแบบสอบถามสภาพการนิเทศการศึกษาที่ได้ปฏิบัติจริงในปัจจุบัน มีให้เลือกตอบ 5 ระดับ คือ นิเทศมากที่สุด นิเทศบ่อย ๆ นิเทศเป็นปกติ นิเทศเป็นบางครั้ง นิเทศน้อยที่สุด และส่วนที่ 2 เป็นแบบสอบถามปัญหาการนิเทศการศึกษาที่มีอยู่ในปัจจุบัน มีให้เลือกตอบ 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด แบบสอบถามทั้ง 2 ส่วน มี 60 ข้อ ตามขอบข่ายของสภาพและปัญหาการนิเทศการศึกษาในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามทัศนะของศึกษานิเทศก์อำเภอ ผู้บริหาร โรงเรียน ครูหัวหน้าวิชาการ โรงเรียน ซึ่งได้จัดแบ่งสภาพและปัญหาการนิเทศการศึกษาก่อนเป็น 4 ด้านดังนี้

1.2.1 ด้านหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้	จำนวน 15 ข้อ
1.2.2 ด้านการจัดสื่อการเรียนการสอน	จำนวน 15 ข้อ
1.2.3 ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน	จำนวน 15 ข้อ
1.2.4 ด้านการวัดผลและประเมินผลการเรียนการสอน	จำนวน 15 ข้อ

1.2 ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามแบบปลายเปิด (Open Form) เพื่อต้องการทราบสภาพและปัญหา อุปสรรค ข้อเสนอแนะความคิดเห็นเพิ่มเติม เพื่อใช้เป็นแนวทางในการแก้ปัญหาการนิเทศการศึกษาในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามทัศนะของศึกษานิเทศก์อำเภอ ผู้บริหาร โรงเรียนและครูหัวหน้าวิชาการ โรงเรียนที่เห็นว่ายังมีปัญหาอยู่นอกเหนือจากข้อคำถามในแบบสอบถามตอนที่ 2

2. ชุดที่ 2 เป็นแบบสัมภาษณ์ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเพื่อใช้ตรวจสอบการตอบแบบสอบถามและเพื่อให้ได้ข้อมูลที่ครบถ้วนชัดเจนยิ่งขึ้นมีผลที่เชื่อถือได้ต่อการวิจัยเกี่ยวกับสภาพและปัญหาการนิเทศการศึกษาในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาขั้นพื้นฐาน แบ่งออกเป็น 4 ด้าน คือ ด้านหลักสูตรและการนำหลักสูตร ไปใช้ ด้านการจัดสื่อการเรียนการสอน ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านการวัดผลและประเมินผลการเรียนการสอน โดยสัมภาษณ์ศึกษานิเทศก์อำเภอจำนวน 10 คน ผู้บริหารโรงเรียนจำนวน 10 คน ครูหัวหน้าวิชาการจำนวน 10 คน รวมผู้ให้สัมภาษณ์จำนวน 30 คน การเลือกกลุ่มตัวอย่างโดยการสุ่ม (Sampling) ใช้วิธีการจับฉลาก (Lotery Method) แบบมีการแทนที่ (บุญธรรม กิจปริคคาปริสุทธ์, 2535 : 70) ได้กลุ่มตัวอย่างที่ต้องสัมภาษณ์ดังนี้

ตาราง 5 จำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการสัมภาษณ์จำแนกดังนี้

ลำดับ ที่	อำเภอ	โรงเรียน	จำนวน			รวม
			ศึกษา นิเทศก์	ผู้บริหาร โรงเรียน	ครูหัวหน้า วิชาการ	
1	นาสาร	บ้านปลายน้ำ	1	1	1	3
2	พนม	บ้านเขานาใน	1	1	1	3
3	คอนสัก	บ้านนางกำ	1	1	1	3
4	เมืองสุราษฎร์ธานี	วัดกลางใหม่	1	1	1	3
5	บ้านตาขุน	วัดพระแสง	1	1	1	3
6	ท่าชนะ	วัดกาฬสินธุ์	1	1	1	3
7	พุนพิน	วัดประชาวงศาราม	1	1	1	3
8	คีรีรัฐนิคม	บ้านต้นมะพร้าว	1	1	1	3
9	ท่าฉาง	วัดพระพรหม	1	1	1	3
10	กาญจนดิษฐ์	วัดท่าไทร	1	1	1	3
		รวม	10	10	10	30

การสร้างเครื่องมือในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ตามลำดับขั้นตอนดังนี้

1. ศึกษาค้นคว้ารายละเอียดเกี่ยวกับเนื้อหาแนวคิดจากเอกสารต่าง ๆ เอกสารงานวิจัย และบุคคลที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาระดับมัธยมศึกษาในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาระดับพื้นฐาน 4 ด้านดังนี้ ด้านหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ ด้านการจัดสื่อการเรียนการสอน ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และด้านการวัดผลและประเมินผลการเรียนการสอน
2. ศึกษารูปแบบของแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์โดยศึกษาจากแบบสอบถามของสำนักงานทดสอบทางการศึกษา กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ โดยนำรูปแบบดังกล่าวมาประยุกต์ใช้เป็นแนวในการสร้างแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์เพื่อใช้ในการวิจัยครั้งนี้
3. กำหนดขอบเขตของข้อความจากตัวแปรที่จะศึกษา
4. นำแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ที่ผู้วิจัยสร้างเสร็จเรียบร้อยแล้วเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อตรวจสอบและแนะนำแก้ไขปรับปรุง
5. นำแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ที่ได้ปรับปรุงเรียบร้อยแล้วไปให้ผู้เชี่ยวชาญด้านต่าง ๆ จำนวน 4 คน รายละเอียดในภาคผนวก หน้า 204-212 พิจารณาเพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรง ความถูกต้องด้านเนื้อหา (Content Validity) พิจารณาส่งที่ควรแก้ไข ปรับปรุง และนำข้อเสนอแนะในสิ่งที่ควรปรับปรุงให้ถูกต้องสมบูรณ์ยิ่งขึ้น และทำการวิเคราะห์หาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา โดยใช้ดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อความกับประเด็นหลักของสภาพและปัญหาการนิเทศการศึกษาระดับมัธยมศึกษาในแต่ละด้านที่ศึกษาวิจัยทั้ง 4 ด้าน ตามวิธีการของโรวินลลี และแฮมเบิลตัน (Rovinelli and Hambleton, 1978 : 34-37) อ้างจาก บุญเชิด ภิญโญอนันตพงษ์, 2537 : 69) เพื่อให้ได้แบบสอบถามที่มีคุณภาพยิ่งขึ้น

6. นำแบบสอบถามที่มีความเที่ยงตรงตามเนื้อหาไปทดลองใช้ (Try Out) กับศึกษานิเทศก์อำเภอ ผู้รับผิดชอบโครงการขยายโอกาสทางการศึกษาระดับพื้นฐาน ผู้บริหารโรงเรียน และครูหัวหน้าวิชาการ โรงเรียนในโครงการขยายโอกาสทางการศึกษาระดับพื้นฐานในจังหวัดชุมพร จำนวน 30 คน ซึ่งไม่เป็นกลุ่มประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เพื่อหาความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม
7. นำแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ที่ได้ทดลองใช้มาตรวจสอบ ทำการวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยใช้วิธีของ กูเดอร์และริชาร์ดสัน (Kuder and Richardson Method) อ้างจาก ชิดชนก เริงขาว, 2535 : 132-133) ได้ค่าความเชื่อมั่นรวมทั้งฉบับครั้งนี้ ตามเกี่ยวกับสภาพการนิเทศการศึกษาเท่ากับ .9655 และตามเกี่ยวกับปัญหาการนิเทศการศึกษาได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .9644
8. ปรับปรุงแก้ไขข้อความและอื่น ๆ จากข้อมูลที่ได้มาให้เรียบร้อยและถูกต้อง
9. นำแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ที่ผ่านการปรับปรุงจากการทดลองใช้ และหาความเชื่อมั่นแล้วไปใช้เก็บข้อมูลกับประชากรเป้าหมายในการวิจัยครั้งนี้ต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามลำดับขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. ขอนหนังสือแนะนำตัวผู้วิจัย และขออนุญาตจากภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี ถึงผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดสุราษฎร์ธานี เพื่อแจ้งขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลไปยังหัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอ และโรงเรียนที่ใช้เป็นประชากรในการเก็บรวบรวมข้อมูล
2. ขอนหนังสือนำส่งแบบสอบถามจากสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสุราษฎร์ธานี ส่งถึงหัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอในสังกัดทั้ง 19 อำเภอ เพื่อขอความร่วมมือส่งแบบสอบถามให้แก่ศึกษานิเทศก์อำเภอที่ได้รับการแต่งตั้งให้รับผิดชอบนิเทศโรงเรียนในโครงการขยายโอกาสทางการศึกษาระดับพื้นฐานอำเภอละ 1 คน ผู้บริหารโรงเรียน และครูหัวหน้าวิชาการ โรงเรียน

ในโครงการขยายโอกาสทางการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในสังกัดอำเภอทุกโรงเรียน และรวบรวมแบบสอบถามคืนผู้วิจัย

3. ผู้วิจัยส่งแบบสอบถามถึงสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอทุกอำเภอด้วยตนเอง
4. หลังจากส่งแบบสอบถามไปแล้ว 15 วัน ผู้วิจัยไปรับแบบสอบถามคืนจากสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอทุกอำเภอด้วยตนเอง
5. เมื่อได้รับแบบสอบถามคืน ผู้วิจัยดำเนินการตรวจสอบความถูกต้องครบถ้วนสมบูรณ์ของการตอบแบบสอบถาม โดยเลือกเฉพาะฉบับที่สมบูรณ์ เพื่อนำผลการตอบไปจัดกระทำและวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป
6. ผู้วิจัยออกไปสัมภาษณ์ประชากรกลุ่มตัวอย่างที่ได้กำหนดไว้แล้วด้วยตนเองทุกอำเภอทุกโรงเรียน

การวิเคราะห์ข้อมูล

เมื่อจัดกระทำกับข้อมูลเรียบร้อยแล้ว จึงดำเนินการวิเคราะห์เพื่อหาค่าด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป SPSS⁺ (Statistical Package for the Social Sciences) โดยดำเนินการตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. หาค่าร้อยละจากจำนวนประชากรที่ตอบแบบสอบถามตอนที่ 1 ตามสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามในแต่ละรายการตามตัวแปรที่ต้องการศึกษา
2. นำข้อมูลที่ได้จากตอนที่ 2 มารวบรวมและวิเคราะห์โดยใช้วิธีหาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เป็นรายด้านและรายข้อเพื่อทราบสภาพและระดับปัญหาการนิเทศการศึกษาในโรงเรียนโครงการขยายโอกาสทางการศึกษาขั้นพื้นฐานที่เป็นจริงในปัจจุบัน

3. เมื่อคำนวณหาค่าเฉลี่ยของแบบสอบถามตอนที่ 2 เป็นรายด้านและรายข้อ แล้วนำไปแปลผล ใช้เกณฑ์สัมบูรณ์ (Absolute Criteria) เกณฑ์การแปลผลซึ่งแบ่งคะแนนเป็นช่วง ๆ มีความหมาย ดังนี้ (วัน เดชพิชัย, 2532 : 11)

3.1 ข้อมูลที่ได้จากสภาพการนิเทศการศึกษา

ค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 4.50-5.00	หมายความว่า	ได้ปฏิบัติการนิเทศมากที่สุด
ค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 3.50-4.49	หมายความว่า	ได้ปฏิบัติการนิเทศน้อย ๆ
ค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 2.50-3.49	หมายความว่า	ได้ปฏิบัติการนิเทศเป็นปกติ
ค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 1.50-2.49	หมายความว่า	ได้ปฏิบัติการนิเทศเป็นบางครั้ง
ค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 1.00-1.49	หมายความว่า	ได้ปฏิบัติการนิเทศน้อย

3.2 ข้อมูลที่เป็นปัญหาการนิเทศการศึกษา

ค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 4.50-5.00	หมายความว่า	มีปัญหาหนักที่สุด
ค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 3.50-4.49	หมายความว่า	มีปัญหาหนัก
ค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 2.50-3.49	หมายความว่า	มีปัญหาปานกลาง
ค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 1.50-2.49	หมายความว่า	ปัญหาน้อย
ค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 1.00-1.49	หมายความว่า	ปัญหาน้อยที่สุด

4. ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามตอนที่ 3 นำมาจัดลำดับความถี่ของคำถามตามความคิดเห็น และข้อเสนอแนะ ในแต่ละด้านที่เห็นว่ายังมีปัญหาอยู่นอกเหนือจากข้อคำถามในแบบสอบถาม ตอนที่ 2 และนำไปใช้เป็นส่วนประกอบในการอภิปรายผล

5. ข้อมูลที่ได้จากแบบสัมภาษณ์ นำมาจัดลำดับความถี่ของสภาพและปัญหา และวิธีการแก้ไข ปัญหาในการนิเทศ และนำไปเป็นส่วนประกอบในการอภิปรายผล

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

1. ค่าสถิติพื้นฐาน ได้แก่

1.1 ค่าร้อยละ (Percentage) ใช้สูตร ดังนี้

$$\text{ร้อยละของรายการใด} = \frac{\text{ความถี่ของรายการนั้น} \times 100}{\text{ความถี่ทั้งหมด}}$$

(นิภา ศรีไพโรจน์, 2531 : 140)

1.2 ค่าเฉลี่ย (Mean) รายข้อ โดยใช้สูตร นอร์ธลิส (Norussis, 1990 : B-86) ดังนี้

$$\bar{X} = \frac{\Sigma X}{N}$$

เมื่อ \bar{X} แทน ค่าเฉลี่ย
 ΣX แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมด
 N แทน ขนาดของตัวอย่างหรือจำนวนข้อมูลทั้งหมด

1.3 ค่าเฉลี่ย (Mean) รายด้าน โดยใช้สูตร นอร์ธลิส (Norussis, 1990 : B-86) ดังนี้

$$\bar{X} = \frac{\Sigma X}{N \times I}$$

เมื่อ \bar{X} แทน ค่าเฉลี่ย
 ΣX แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมด
 N แทน ขนาดของตัวอย่างหรือจำนวนข้อมูลทั้งหมด
 I แทน จำนวนข้อแต่ละด้าน

1.4 ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ใช้สูตร

(Ferguson, 1985 : 68) ดังต่อไปนี้

$$S. D. = \frac{\sqrt{N\Sigma X^2 - (\Sigma X)^2}}{N(N-1)}$$

เมื่อ	S.D.	แทน ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน
	ΣX^2	แทน ผลรวมของคะแนนแต่ละตัวยกกำลังสอง
	$(\Sigma X)^2$	แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมดยกกำลังสอง
	N	แทน ขนาดของตัวอย่างหรือจำนวนข้อมูลทั้งหมด

2. ค่าสถิติตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

2.1 กำหนดค่าความมั่นคงตามโครงสร้าง (Construct Validity) โดยใช้สูตร (Rovinelli and Hambleton, 1978 : 34-37 อ้างจาก บุญเชิด ภิญโญอนันตพงษ์, 2527 : 69)

$$IOC = \Sigma R/N$$

เมื่อ	IOC	แทน ดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อความเห็น กับประเด็นหลักของปัญหา
	ΣR	แทน ผลรวมคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ แต่ละข้อ
	N	แทน จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

2.2 หาค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือการวิจัย โดยใช้วิธีของ คูเดอร์และริชาร์ดสัน (Kuder and Richardson Method) โดยใช้สูตร (ซิดชนก เชิงเขาว์, 2535 : 132-133) ดังต่อไปนี้

$$r(KR_{21}) = \frac{ks^2 - \bar{X}(k - \bar{X})}{(k-1)s^2}$$

เมื่อ	$r(KR_{21})$	แทน ค่าความเชื่อมั่นโดยวิธีของคูเดอร์-ริชาร์ดสัน
	\bar{X}	แทน คะแนนเฉลี่ยจากแบบสอบถามทั้งหมดของ ผู้ตอบทุกคน
	s^2	แทน ความแปรปรวนของคะแนนรวมทั้งหมด
	k	แทน จำนวนข้อแบบสอบถามทั้งหมด